

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
“Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського”
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Кафедра обчислювальної техніки

ЗВІТ
до лабораторної роботи №2.1
з дисципліни «Інтелектуальні вбудовані системи»
на тему «Дослідження параметрів алгоритму дискретного перетворення
Фур'є»

Виконав:
студент групи ПІ-83
Черевач А.М.

Перевірив:
асистент Регіда П.Г.

Київ - 2021

Основні теоретичні відомості

В основі спектрального аналізу використовується реалізація так званого дискретного перетворювача Фур'є (ДПФ) з неформальним (не формульним) поданням сигналів, тобто досліджувані сигнали представляються послідовністю відліків $x(k)$

$$F_x(p) = \sum_{k=0}^{N-1} x(k) \cdot e^{-jk\Delta t p \Delta \omega}$$

$$\omega \rightarrow \omega_p \rightarrow p\Delta\omega \rightarrow p \quad \Delta\omega = \frac{2\pi}{T}$$

На всьому інтервалі подання сигналів T , 2π - один період низьких частот. Щоб підвищити точність треба збільшити інтервал T .

$$t \rightarrow t_k \rightarrow k\Delta t \rightarrow k; \quad \Delta t = \frac{T}{N} = \frac{1}{k_{зан}} \cdot f'_{zp}.$$

ДПФ - проста обчислювальна процедура типу звірки (тобто Σ -е парних множень), яка за складністю також має оцінку $N^2 + N$. Для реалізації ДПФ необхідно реалізувати поворотні коефіцієнти ДПФ:

$$W_N^{pk} = e^{-jk\Delta t p \Delta \omega}$$

Ці поворотні коефіцієнти записуються в ПЗУ, тобто є константами.

$$W_N^{pk} = e^{-jk \frac{T}{N} p \frac{2\pi}{T}} = e^{-j \frac{2\pi}{N} pk}$$

W_N^{pk} не залежать від T , а лише від розмірності перетворення N . Ці коефіцієнти подаються не в експоненційній формі, а в тригонометричній.

$$W_N^{pk} = \cos\left(\frac{2\pi}{N} pk\right) - j \sin\left(\frac{2\pi}{N} pk\right)$$

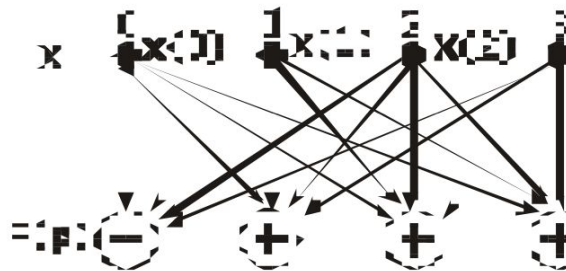
Ці коефіцієнти повторюються (тому і p до $N-1$, і k до $N-1$, а $(N-1) \cdot (N-1)$ з періодом $N(2\pi)$. Т.ч. в ПЗУ треба зберігати N коефіцієнтів дійсних і уявних частин. Якщо винести знак коефіцієнта можна зберігати $N/2$ коефіцієнтів.

$2\pi/N$ - деякий мінімальний кут, на який повертаються ці коефіцієнти. У ПЗУ окремо зберігаються дійсні та уявні частини компілюють коефіцієнтів. Більш загальна форма ДПФ представляється як:

$$F_x(p) = \sum_{k=0}^{N-1} x(k) \cdot W_N^{pk}$$

ДПФ дуже зручно представити у вигляді відповідного графа.

Приклад: граф 4-х точкового ДПФ. ($k = \overline{0,3}$; $p = \overline{0,3}$)

Коефіцієнти зручно представити у вигляді таблиці:

$\begin{matrix} p \\ k \end{matrix}$	0	1	2	3
0	W_4^0	W_4^0	W_4^0	W_4^0
1	W_4^0	W_4^1	W_4^2	W_4^3
2	W_4^0	W_4^2	W_4^0	W_4^2
3	W_4^0	W_4^3	W_4^2	W_4^1

Завдання

Для згенерованого випадкового сигналу з Лабораторної роботи N 1 відповідно до заданого варіантом (Додаток 1) побудувати його спектр, використовуючи процедуру

дискретного перетворення Фур'є. Розробити відповідну програму і вивести отримані значення і графіки відповідних параметрів.

Варіант

Номер залікової книжки - **8525**

Варіант в таблиці - **25**

Число гармонік в сигналі n - **12**

Гранична частота, $\omega_{\text{гр}}$ - **2700**

Кількість дискретних відліків, N - **64**

Лістинг програми

```
import matplotlib.pyplot as plt # lib for graphs

import numpy as np # lib for math operations

import math # lib for math operations

# constants

n = 12 # number of harmonics

w = 2700 # max frequency

N = 64 # number of discrete calls

# function for calculating random signal

def formula(a, w, t, phi):
```

```

    return a*np.sin(w*t+phi)

# function for generation array of signals
def generateSignals(n, w, N):

    signals = [0]*N # array of signals

    w0 = w/n # frequency

    for _ in range(n):

        for t in range(N):

            a = np.random.rand() # amplitude

            phi = np.random.rand() # phase

            signals[t] += formula(a, w0, t, phi)

        w0 += w0

    return signals

# function for calculating Discrete Fourier Transform coefficient
def dftCoeff(pk, N):

    exp = 2*math.pi*pk/N

    return complex(math.cos(exp), -math.sin(exp))

# function for calculating Discrete Fourier Transform
def dft(signals):

    N = len(signals)

    spectrum = []

    for p in range(N):

        sum = 0

```

```
        for k in range(N):

            sum+= signals[k] * dftCoeff(p*k, N)

        spectrum.append(abs(sum))

    return spectrum
```

```
signals = generateSignals(n, w, N)
```

```
# plotting
```

```
# signals
```

```
plt.plot(signals)
```

```
plt.xlabel('time')
```

```
plt.ylabel('x')
```

```
plt.title('Random generated signal')
```

```
plt.figure()
```

```
# dft
```

```
plt.plot(dft(signals))
```

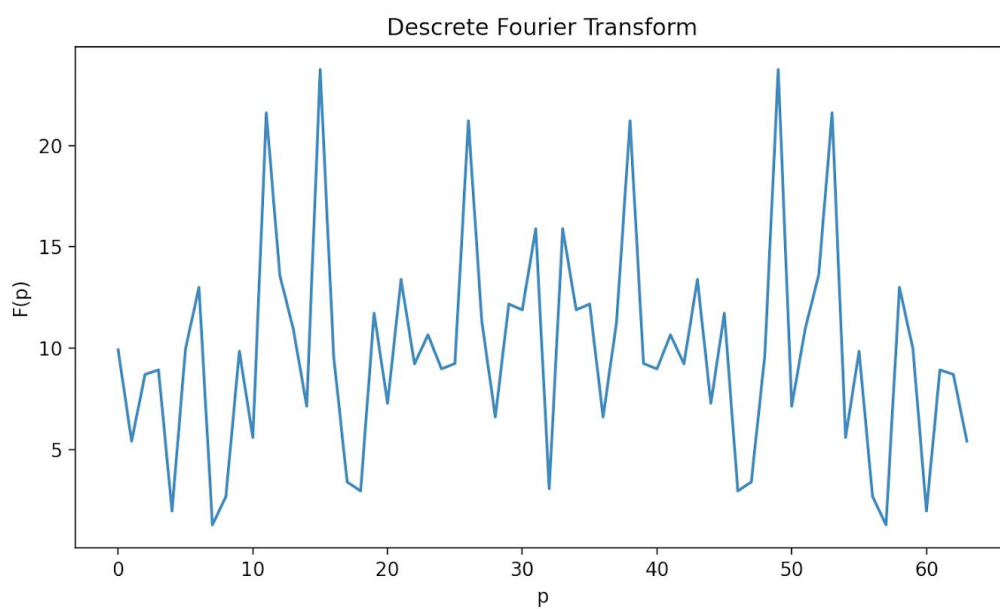
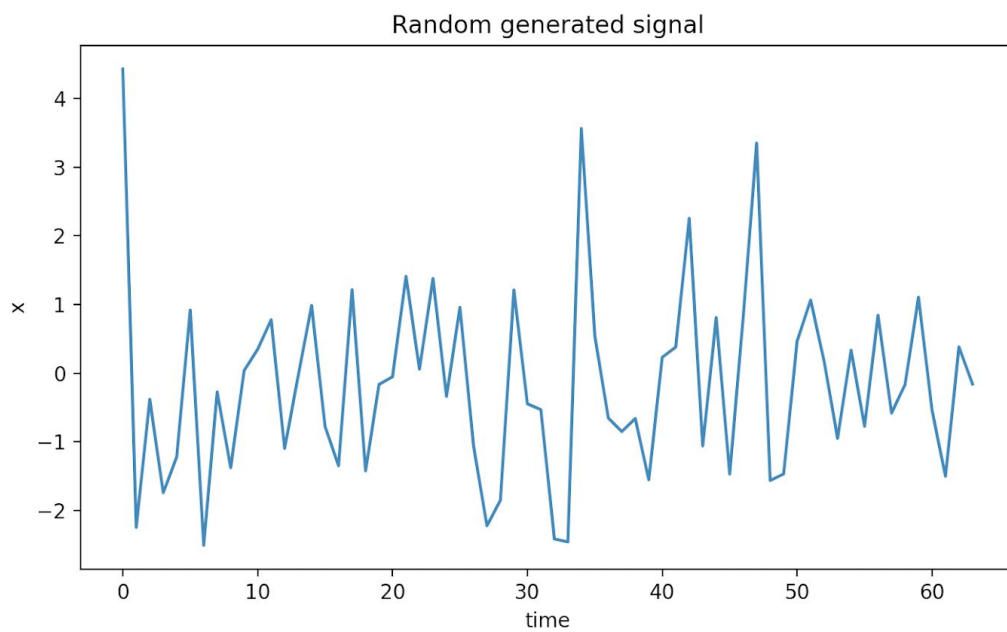
```
plt.xlabel('p')
```

```
plt.ylabel('F(p)')
```

```
plt.title('Descrete Fourier Transform')
```

```
plt.show()
```

Результат роботи програми

Висновки

Під час виконання лабораторної роботи я дослідив принципи реалізації спектрального аналізу випадкових сигналів на основі алгоритму перетворення Фур'є. Було реалізовано програму обчислення спектру згенерованого сигналу на мові Python. Програма обчислює спектр за допомогою дискретного перетворення Фур'є і після цього виводить його графік.